

Újabb fejlemények a 98 százalékos különadó visszatérítésénél.

(2015.02.01)

Célegyenesbe értek a 98 százalékos különadó visszatérítéses ügyek. A NAV elkezdett végre foglalkozni a témával. Sorra születnek a jegyzőkönyvek, határozatok. Mire kell figyelnie az érintetteknek, ha nem akarnak rosszul járni?

A legproblémásabb év a 2010-es év. A másik élő probléma, ha valaki önellenőrzést nyújtott be 2014. szeptember 30. előtt. Rájuk ugyanis nem vonatkozik a 75%-os átalányközteher akkor sem, ha közös megegyezéssel szűnt meg a jogviszonyuk.

Megfizetett különadónak minősülő összeg meghatározása 2010-ben.

A NAV nem számolja át a megfizetett különadónak minősülő összeget. Ezt az érdekelteknek kell megtenniük. A NAV a kifizetői igazoláson szereplőt fogadja el, pedig ez minden 2 - 3. esetben hibás. Ennek következtében fordulhatott elő egy olyan eset, amikor 8 milliós különadó alapra a kifizető a 17%-os alsó adókulcsot alkalmazta. A magánszemély még 2011-ben gyanút fogott és felkereste a NAV ügyfélszolgálatát, hogy megkérdezze, jól számolt-e a kifizető. Az ügyfélszolgálatos válasza: „*valóban rosszul számolt a kifizető, de nem mondhatja meg, hogy miért.*” Csak a megfizetett különadónál 1,6 milliót tévedett a kifizető a magánszemély terhére, ennyivel több különadó különbözetet kellett megfizetni 2011-ben. Mivel egy átlag adózótól nem várható el, hogy a 2010-es szabályok szerint át tudja számolni a megfizetett különadónak minősülő összeget, ezért néhány nagyon egyszerű ellenőrzési szempontot ismertetek.

- ***a megfizetett különadónak minősülő összeg nem lehet kevesebb a különadó alap 40%-ánál. Ez másképpen fogalmazva a megállapított 40% átalányközteher összege mindig kisebb összeg, mint a megfizetett különadónak minősülő összeg,***
- ***a visszajáró különadó összege nem lehet kevesebb, mint a 1053K bevallás alapján utólag megfizetett összeg.***

Ha a két fenti feltétel valamelyike nem teljesül, akkor biztosan hibásan lett meghatározva a megfizetett különadónak minősülő összeg.

Volt-e értelme beadni az önellenőrzést a különadó törvény módosítása előtt?

Volt! Azok, akik 2014. február 26. és 2014. szeptember 30. között önellenőrzést nyújtottak, kivételezett helyzetbe kerültek. Rájuk nem vonatkozik a különadó törvény

új 12/D. paragrafus 75%-os szabálya és a 2013-ra meghatározott 25%-os átalány közteher kulcs sem. A 75%-os átalányközterhet akkor alkalmazza mérlegelés nélkül a NAV, ha a magánszemély jogviszonyának megszüntetésére közös megegyezés alapján került sor. Ekkor a magánszemély a jogviszony megszűnésével összefüggésben (közös) megállapodáson alapuló bevételt kapott. Ez a bevétel 75%-os mérték alá eshet. Akik az Alkotmánybíróság döntését követően önellenőrzést nyújtottak be, esetükben a NAV ellenőrzés keretében az önellenőrzéssel módosított bevalláshoz képest állapítja meg az átalány közterhet.

Nem lehet „*egy kalap alá venni*” a **kérelemre** történő átalányközteher megállapítást a **hivatalból történő** átalányközteher megállapítással. A kérelemre történő átalányközteher megállapítás az eredetileg benyújtott 1053K bevalláshoz képest állapítja meg kötelezettséget, míg a hivatalból történő megállapítás az önellenőrzéssel módosított 1053K bevalláshoz képest. Míg a kérelemre történő megállapítás a 98%-os közteherből indul ki és állapítja meg az adózóra kedvezőbb 75%-os közterhet, addig a hivatalból történő megállapítás az Sza tv. általános szabályai alapján megállapított közteherhez képest állapítja meg adózóra terhesebb kötelezettséget a 75%-os mértékkel. Így ez utóbbi ellentétes a Jogalkotásról szóló törvényben foglaltakkal: **„Jogsabály a hatálybalépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé.”**

A jogalkotásról szóló törvény korlátozza miatt nem alkalmazható a 75%-os szabály azoknál, akik a törvénymódosítás hatályba lépése előtt önellenőrzéssel módosították kötelezettségüket. Ugyanígy nem alkalmazható a 2013-as évre a 25%-os átalányközteher a 16%-os sza kötelezettséggel szemben sem.

A különadó visszatérítés kétlépcsős, a második lépcső még tartogathat meglepetéseket a 2010-es évre.

A NAV határozatok hangsúlyozzák, hogy csak a 98%-os kötelezettség helyett a 40%-os átalány közteher megállapításról határoznak. A jegyzőkönyvek, határozatok nem számszerűsítik, hogy mennyi különadó jár vissza. Ha ez a határozat jogerőre emelkedik, akkor az ügy átkerül a folyószámla osztályra, ahol lekönnyelik a kötelezettség csökkenést. A NAV folyószámla osztályain a 2010-es évet korábban tévesen könyvelték le az adófolyószámlán. A megfizetett különadónak minősülő összeget ugyanis a Bevallási oldalon könyvelték a Pénzforgalmi oldal helyett. Ez azzal járhat, hogy ha most a kötelezettség csökkenést lekönnyelik a bevallási oldalon, akkor negatív kötelezettség fog elő állni. Ezzel még nem lenne baj. De pórul járhatnak a

magánszemélyek, ha a kötelezettség csökkenést úgy könyvelik le a bevallási oldalon, hogy egyszerűen lenullázzák. A helyes könyvelés az lenne, ha a kötelezettség csökkenés bevallási oldalra könyvelése előtt a megfizetett különadónak minősülő összeget a NAV átkönyvelné a Pénzforgalmi oldalra. Ha ezt megteszi, akkor kapjuk a helyes eredményt.

A folyószámlán jelentkező különadó többlet nem jár vissza automatikusan. A 17-es átvezetési nyomtatványon kell kérni a kiutalást. Tehát mindenképpen szükség van arra, hogy a különadó visszatérítésben érintett magánszemélyek a jogerős határozat után lekérjék az adófolyószámlájukat. Ezt megtehetik az ügyfélkapun keresztül vagy bármelyik NAV ügyfélszolgálaton. Ne érjük be szóbeli tájékoztatással, kérjünk másolatot az adófolyószámlánkról. Az adófolyószámla 305-ös adónem kódon jelentkező adónem többletének ismerete nélkül nem lehet helyesen kitölteni a 17-es átvezetési nyomtatványt.

Nem elég, ha a határozatban rendben volt a 2010-es évre a $98\% - 40\% = 58\%$ kötelezettség csökkenés. Ha nem ellenőriztük a megfizetett különadónak minősülő összeget, vagy a NAV egyszerűen törli a folyószámláról a megfizetett különadónak minősülő összeget, akkor súlyos veszteség érheti az érdekelteket. Erre álljon itt az alábbi 2010-es számpélda:

A különadó alapja **10 millió** forint. A kifizető erre **2.159 ezer** forint megfizetett különadóról adott ki igazolást (a 17%-os alsó kulccsal számolt). A magánszemély befizetett **7.641 ezer** forint különbözetet. A NAV az átalány közterhet **4 millió** forintban határozza meg. A kötelezettség csökkenés könyvelése után a magánszemély adófolyószámláján **5.800 ezer** forint adónem többlet fog keletkezni. A helyes összeg (legalább 4.064 ezer forint megfizetett különadó) több mint **7.705** Ft lenne. A magánszemély csaknem **2 millió forintot bukik**, ha nem ellenőrzi a megfizetett különadónak minősülő összeget.

Még egy fontos ellenőrzési szempont: a NAV a 2010-es évre gyakran az szja-ban is tesz megállapítást. Ez biztosan hibás. A 2010-es évre az átalányközteher megállapítás nem érinti az szja kötelezettséget.

Angyal József okleveles adószakértő, +36-20-9429-386 , www.angyalado.hu